

radionica

5.

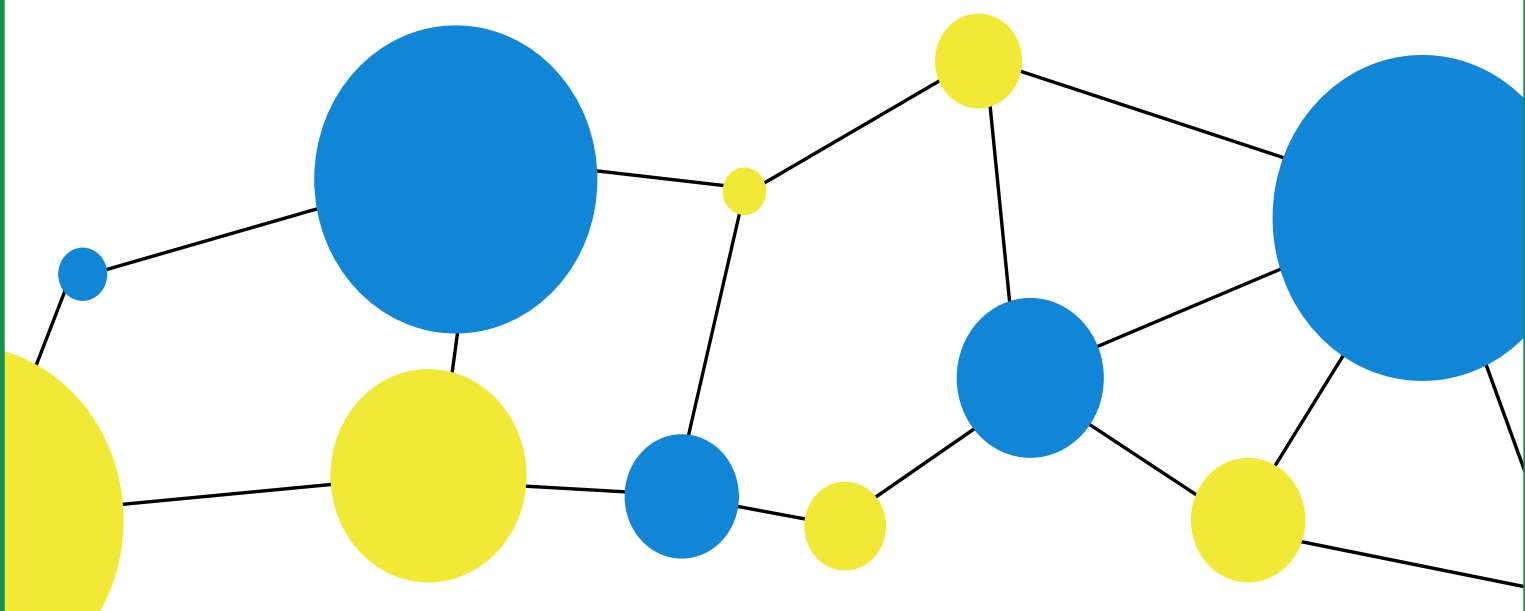

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potporna Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobrenje sadržaja, koji odražava samo stavove autora te se Komisiju ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu koja može proizaći iz informacija u tekstu.

plastika i škole

1 što želimo ostvariti na ovoj radionici?

Na ovoj radionici željeli bismo postići bolje razumijevanje globalnog problema plastike. Željeli bismo potaknuti djecu, učitelje i roditelje da smanje količinu plastike koju koristimo kod kuće ili u školi. Željeli bismo biti aktivni u razmjeni znanja i promicanju djelovanja na onečišćenju plastikom u školi.

2 ciljevi: nakon završetka radionice

1. Kružno gospodarstvo

- Imat ćete osnovno znanje o tome što je kružna ekonomija i kako vaši postupci utječu na to.
 - Znat ćete kakve su svakodnevne aktivnosti povezane s vašim ili utjecajem vaše škole na okoliš.
- Prepoznat ćete primjere i situacije u kojima vi ili vaša škola možete izbjeći stvaranje plastičnog otpada i istaknuti pozitivne alternative i postupke.
- Naučit ćete i razumjeti terminologije koje se tiču ovih pitanja i znati ih objasniti (uzimajući u obzir dob učenika).
 - Znat ćete kako pronaći više informacija na internetu
- Znat ćete objasniti zašto je važno uzeti u obzir koliko se plastike za jednokratnu upotrebu baca i kako to utječe na okoliš.
- Prepoznat ćete primjere dobre prakse.

2. Negativan scenarij

- Steći ćete ideju o tome koliko plastike trenutno koristimo
- Analizirat ćete nepotrebnu upotrebu plastike za jednokratnu upotrebu u školi
- Razumjet ćete kuda odlazi naš plastični otpad kad ga bacimo
- Naučit ćete i razumjeti terminologije koje se tiču ovih pitanja i znati ih objasniti (uzimajući u obzir dob učenika).
- Znat ćete kako dobiti više informacija putem Interneta.

3. Pozitivan scenarij

- Razmatranje rješenja koja nisu reciklirane (smanjenje, ponovna upotreba, ponovno punjenje)
- Kako kupnja, korištenje i bacanje manje može pomoći drugim područjima u životu
- Naučiti i razumjeti terminologije koje se tiču ovih pitanja i znati ih objasniti (uzimajući u obzir dob učenika).
- Znat kako dobiti više informacija putem Interneta.

3

teorijski uvod: što je kružno gospodarstvo? kako možemo škole učiniti održivijim?

Više informacija na poveznici:

- Plastično onečišćenje
- Circular Economy
- Prljavo poslovanje: što se stvarno događa s našim recikliranjem

LINEARNO
GOSPODARSTVO

KRUŽNO
GOSPODARSTVO

RECIKLIRANJE

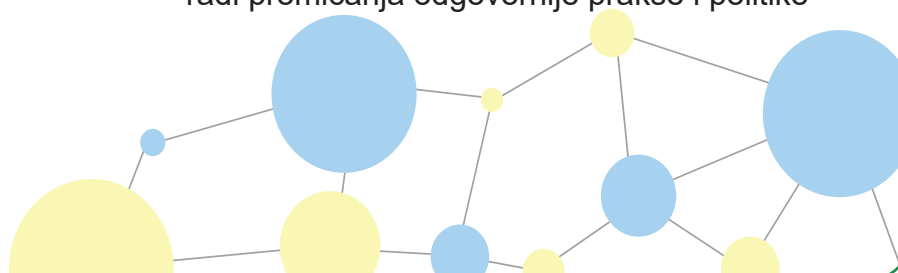
Plastični otpad i onečišćenje privukli su pozornost javnosti, vlada i tvrtki širom svijeta. Uz potragu za rješenjima koja se mogu povećati, sve je veće priznanje da rješavanje simptoma ove krize putem čišćenja nije dovoljno. Moramo se odmaknuti od današnjeg linearnog modela stvaranja otpada i temeljito preispitati način na koji dizajniramo, koristimo i ponovno koristimo plastiku. Potreban je sustavni pomak u rješavanju temeljnih uzroka: prijelaz na kružno gospodarstvo za plastiku, u kojoj nikada ne postaje otpad ili zagađenje. (Zaklada Ellen MacArthur, Nova ekonomija plastike).

Važno je da vlade i tvrtke brzo prijeđu na kružno gospodarstvo. Kako bi se osiguralo držanje otpada u zatvorenom krugu, potrebno je poraditi na:

- ◆ Podizanju svijesti o utjecaju zagađenja plastikom među tvrtkama široke potrošnje, trgovcima, proizvođačima i proizvođačima
- ◆ Komuniciranju blagodati kružnog gospodarstva kao što je manje zagađenje okoliša i uklanjanje potrebe za bacanjem proizvoda
- ◆ Poticanju inovacija i kružnih inicijativa za tvrtke
- ◆ Inovacija u dizajnu proizvoda koja osigurava ponovnu upotrebu, ponovno punjenje ili lako recikliranje
- ◆ Suradnja između javnosti, industrije i vlade radi promicanja odgovornije prakse i politike

New Plastics Economy

Izvor: Ellen Mc Arthur Foundation

Godine 2017. Daniel Webb (Everyday Plastic) odlučio je provesti mali eksperiment ... Spasio je svaki komad plastičnog otpada koji je stvorio u godinu dana. Htio je shvatiti što je točno bacio i gdje je to završilo.

Do kraja godine imao je 22 vreće za smeće pune plastike koje bi inače bacio. Uz pomoć zemaljske znanstvenice dr. Julie Schneider analizirali su cijelu njegovu zbirku plastičnog otpada. Brojali su, kategorizirali, vagali i fotografirali svaki pojedini komad.

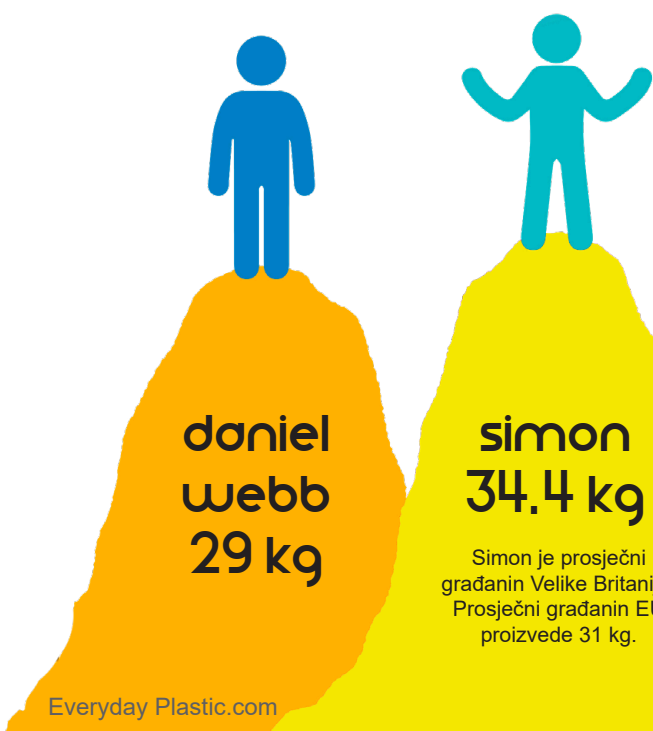
Daniel je u jednoj godini bacio 4.490 komada plastike. Također je otkrio da je 93% onoga što je bacio bila ambalaža za jednokratnu upotrebu - materijal koji se koristi za umotavanje ili zaštitu robe namijenjene da se jednom koristi, a zatim baci. 67% onoga što je bacio bila je ambalaža za hranu i piće, koju je većinu kupio u supermarketu. Daniel i dr. Julie također su shvatili da je većinu ambalaže koju je bacio bila mekana, tanka, krhka plastika koja se koristi u vrećicama, prozirnoj foliji, svježim paketima, slatkim omotima, vrećicama

za kruh i vrećama salate. Doktorica Julie otkrila je da se rijetko koja mekana plastična folija prikuplja za recikliranje.

Također su uspjeli točno odrediti gdje će završiti Danielov plastični otpad. Većina (60%) poslala bi se u energiju iz postrojenja za otpad gdje se spaljuje, što zauzvrat stvara električnu energiju. Što je najšokantnije, samo 161 komad od 4.490 (4%) završio bi na recikliranju u Velikoj Britaniji. Zapravo bi se veći dio plastičnog otpada izvezao - poslao u inozemstvo drugim zemljama da se pokušaju reciklirati.

otpad od plastične ambalaže proizveden u jednoj godini

koliko se reciklirane plastike koristi za proizvodnju nove plastike?

1,3% plastike koju je Daniel Webb bacio izrađeno je od recikliranih materijala (samo 59 komada!) Ostalo je od novoizrađene plastike!

Više informacija na poveznici:

- Izvještaj o svakodnevnoj plastici
- Priča o stvarima
- 7 stvari koje niste znali o plastici (i recikliranju)

pozitivan scenarij

Vlade širom svijeta stvaraju nove zakone kako bi smanjile utjecaj plastike na okoliš. EU se obvezala zabraniti jednokratne plastične predmete koji bi se često mogli vidjeti u školama, poput plastičnih slamki, šalice i pribora za jelo.

Tvrtke su se također obvezale poboljšati način poslovanja svog poduzeća i smanjiti količinu plastike koju koriste. Mnogi supermarketi diljem Europe uveli su punionice unutar trgovina. Te stanice omogućuju kupcima da donose vlastite spremnike za višekratnu upotrebu od kuće i dopunjavaju predmete poput tjestenine, riže, maslinovog ulja, zobi i još mnogo toga.

Svijest o zagađivanju plastikom znatno se povećala u posljednje dvije godine. Kao rezultat toga, puno je ljudi promijenilo svoje ponašanje i navike kako bi pomoglo smanjiti vlastiti osobni utjecaj na zagađenje plastikom.

Mladi su posebno poticali svoju obitelj da manje koriste i kupuju manje stvari. Pronalaženje polovnih predmeta za školu, poput sportske opreme, uniformi i knjiga, ne samo da smanjuje količinu plastičnog otpada, već i motivira ljude da se odmaknu od društva koje baca. Naravno, kupnja manje stvari ne samo da sprečava otpad, već i štedi novac!

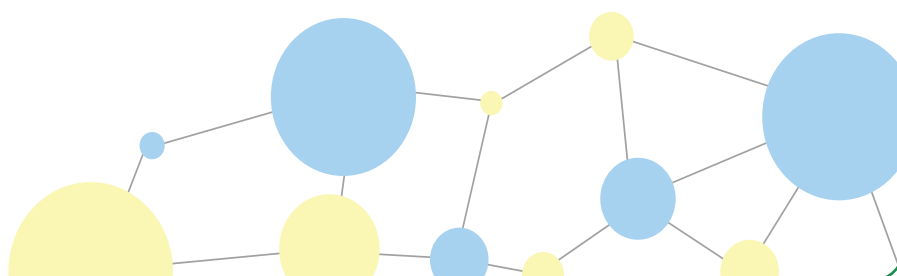
Dobrotvorna organizacija Surfers Against Swillage sa sjedištem u Velikoj Britaniji vodi škole bez plastike - program koji učenici vode radi smanjenja plastike u školama. Svaka škola koja se prijavi dobiva 5 ciljeva, uključujući početnu plastičnu reviziju škole i uklanjanje najmanje 3 predmeta jednokratne plastike u cijeloj školi.

Više informacija na poveznici:

- [Carrefour Bio otvara prvu trgovinu u Bruxellesu](#)
- [The Guardian: European parliament votes to ban single-use plastics](#)
- [Škola bez plastike](#)

Savjeti za stvaranje manje otpada:

- Kupite rabljene školske uniforme ili preuzmite odjeću od starijih članova obitelji
- Kupite ili posudite sportsku opremu
- Nabavite polovne udžbenike
- Kupite bocu vode za višekratnu upotrebu da je ponese u školu
- Hodajte do škole kad god je to moguće ili vozite bicikl
- Kuhajte ručak kod kuće, umjesto da kupujete gotova jela
- Potaknite školu da smanji količinu otpada koji proizvodi
- Spakirajte djetetov ručak ili međuobrok nečim za višekratnu upotrebu: tupperwareom, platnenom salvetom ... Izbjegavajte upotrebu plastične folije ili aluminijske folije.
- Pokažite im da su mnogi školski materijali izrađeni od plastike i da se mogu reciklirati: flomasteri, olovke, slomljena ravnala ...

kako spakirati ručak bez upotrebe plastike?

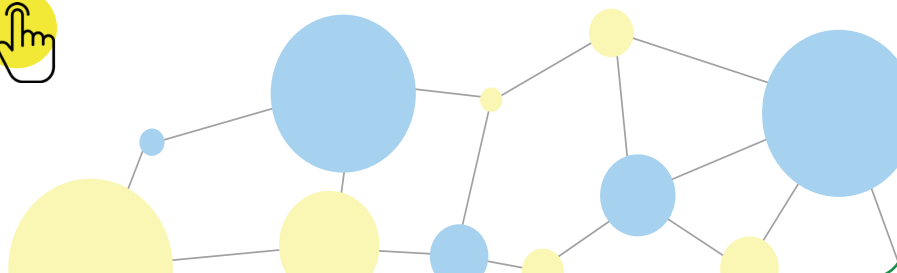

Koje su glavne preporuke za pakiranje zdravih ručkova s malim otpadom?

- Svježe, sezonsko, lokalno uzgojeno voće i povrće
- Suho voće i orašasti plodovi
- Cjelovita hrana u vlastitom pakiranju (jabuka ili banana dolaze u svom omotu!)
- Cjelovite žitarice: smeđa riža, cjeloviti kruh s više zrna i tjestenina
- Filtrirana voda iz slavine ili mlijeko

Više informacija na poveznici:

Koalicija za zagađivanje plastikom

Dob 6-10. Prikupite vrećicu na kojoj se nalazi oznaka za recikliranje: Sve ove stvari mogu se koristiti za pripremu vašeg spakiranog ručka. Ali što se može reciklirati?

	DA	NE		DA	NE	
Boca			Posuda za salatu			
Očistite ladicu			Paket čipsa			
Posudica s margarinom			Prozirna folija			
Velika šalica od jogurta			Vrećica sa žitaricama			
Crna tacna			Torba za kupovinu			
Mala posuda s jogurtom			Vrećica za kruh			

Dob 11-15 godina. Što bi škola mogla učiniti da poboljša količinu plastike u kantinama? Raspravljajte u grupama.

Kupujte hranu u velikim spremnicima za hranu, umjesto pojedinačnih pakiranja, na primjer: sladoled, jogurt, kečap, majoneza.

Zamijenite prozirnu foliju u kantini za foliju ili upotrijebite plastične posude za višekratnu upotrebu s poklopcima (tupperware)

Umjesto odvojenih plastičnih noževa i vilica koristite pribor za jelo od nehrđajućeg čelika

Postavite plakate oko škole kako biste potaknuli svijest o ovoj temi.

Dob 16-20. Kako biste vodili marketinšku kampanju za povećanje svijesti o problemu plastike u svojoj školi ili na fakultetu? Raspravite u skupinama i zabilježite.

Kampanja na društvenim mrežama

1. Radionice u školama i na radnim mjestima
2. Slavne osobe
3. Stvorite upadljivo umjetničko djelo ili viralni video
4. Plakati i letci
5. Angažirajte lokalne tvrtke

BILJEŠKE

4 zadaci

Dob 6-10. Koje bi alternative škola mogla koristiti umjesto ... Povežite ispravne opcije linijama. Raspravite o tome.

Boca vode
Boce mlijeka
Mokre maramice za
čišćenje kuhinje
Tekući sapun za pranje ruku
Plastični pribor za jelo

Boca za višekratnu upotrebu
Pribor za jelo od
nehrđajućeg čelika
Sapun
Stara odjeća
staklena boca

Možete li se sjetiti nečeg drugog?

Dob 10-15. Što biste mogli učiniti da škola nabavi održive sportske komplete? Raspravljajte u grupama.

- 🌿 Pronađite proizvođače održive odjeće
- 🌿 Gdje se izrađuje odjeća? (Što bliže kući (ne Indiji, Kini itd.)
- 🌿 Od čega je izrađeno? (organski pamuk ili reciklirani materijali)
- 🌿 Je li povoljno?
- 🌿 Izgleda li dobro?

Dob 16-20. Na koji bi način vlada i poduzeća mogli pomoći u poboljšanju upotrebe plastike za jednokratnu upotrebu u školi i njezinog utjecaja na okoliš? Raspravljajte u grupama.

Poticaji:

Subvencije ili potpore školama koje imaju inicijative za dopunjavanje
Neka proizvođač ili proizvođač plastike plati recikliranje
Zabraniti teško recikliranje plastike za jednokratnu upotrebu
Zabraniti jednokratnu upotrebu plastike tamo gdje već postoje široko dostupne alternative
Stvorite proračun za boce za vodu za višekratnu upotrebu i vodene fontane

BILJEŠKE

5 igra uloga

Igra uloga.

Idete na kampiranje vikendom sa školom. Sa sobom morate ponijeti puno opreme, uključujući šator, opremu za kampiranje, odjeću, hranu, piće i toaletne potrepštine. Mama želi kupiti sve novo, dok tata želi zamoliti prijatelje i obitelj da posudi puno opreme. Vaša baka želi kupiti sve sastojke kako biste mogli pripremati obroke dok ste na putovanju, dok vaša starija sestra misli da svu hranu trebate kupiti gotovu.

Odaberite po jedan lik, a zatim razgovarajte o najboljem i najodrživijem načinu uzimanja što više opreme bez stvaranja otpada.

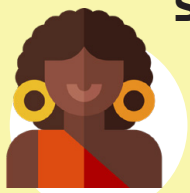
ti

baka

koja je najbolja opcija nositi sve što vam treba i stvoriti manje otpada?

mama

tata

sestra

Izvor: "Flaticon", www.flaticon.com

6 aktivnosti

Ako želite nastaviti učiti o kružnoj ekonomiji, učinkovitosti, održivosti i odgovornoj potrošnji, ovdje imate nekoliko poveznica kako biste dobili više informacija:

Dob od 6 do 10 godina: (poveznica na digitalne sobe za bijeg)

Dob 11-15: (poveznica na digitalne sobe za bijeg)

Dob 16-20 godina: (buduća poveznica na webquest)

DOBRE IDEJE!

Napravite leglo oko škole

Odaberite dan za školovanje bez plastike

Napravite umjetničko djelo od plastičnog otpada

Neka uđu vanjski zvučnici i razgovaraju s razredom o otpadu

Ispunite svakodnevnu plastičnu anketu

7 zaključak

Za kraj ove radionice pozivamo vas na razmišljanje i dijalog o svemu što smo naučili.

Što ste naučili?

Na koja rješenja bismo se trebali usredotočiti?

Kako sve ovo novo znanje možete podijeliti sa svojom obitelji i prijateljima?

Koje stvari možete promijeniti kako biste smanjili utjecaj na okoliš?

2019-1-UK01-KA204-06144
ICE-CAP Waste not Want not

CREATIVE EXCHANGE

USTANOVA ZA
OBRAZOVANJE
ODRASLIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

S V E B ■ Schweizerischer Verband für Weiterbildung
F S E A ■ Fédération suisse pour la formation continue
Federazione svizzera per la formazione continua
Swiss Federation for Adult Learning

With the support of
movetia Austausch und Mobilität
Echanges et mobilité
Scambi e mobilità
Exchange and mobility

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potpora Evropske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobrenje sadržaja, koji odražava samo stavove autora te se Komisiju ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu koja može proizaći iz informacija u tekstu.

